

N:o 148.

Af Herr L. J. Hierta: Om beredande af minskning i kostnaden för utgifvandet af Riksdagens revisorers berättelse.

Om det är en sanning att offentliggörandet af sådana handlingar, som lända till kännedom om våra ekonomiska och finansiella förhållanden, medverkar till befolkningens uppfostran för allmänna värf, torde dock icke kunna förnekas, att den form, hvari sådana handlingar affattas, bör vara lättfattlig och icke alltför vidlyftig. Massan af de på allmän bekostnad till trycket befordrade handlingar, som icke blott utdelas bland Riksdagens ledamöter, utan ock med Post- och Inrikes Tidningar kostnadsfritt kringvändas till nämnda tidnings prenumeranter, är så betydlig, att den, som skulle åtaga sig genomläsa eller åtminstone taga en någorlunda fullständig kännedom om dessa handlingars innehåll, säkerligen icke skulle medhinna något annat göromål — ja, måhända skulle för de flesta tiden dertill blifva alldeles otillräcklig. Det är klart, att en alltför stor vidlyftighet följaktligen motverkar det med dylika handlingars tryckning och spridning afsedda ändamål. Den största delen deraf blir aldrig genomläst af flere än författaren och korrekturläsaren.

De digra luntor, som redan vid denna, likasom vid början af föregående riksdagar till riksdagsmännen utdelas, utgöra ett ovederläggigt bevis på sanningen af dessa reflexioner. Ett exempel, bland många andra, på det öfverdrifna slösandet med skrifveri, papper och tryck, som rent af nedtynger våra pulpeter, lemnar de årligen utkommande berättelserna angående Riksdagens Revisorers granskning af Stats- och Riksgäldsverken samt de under Kongl. Kommerskollegii förvaltning ställda fonder och medel. Dessa berättelser, hvilka, då de ända till år 1857 afgäfvos endast hvartannat år, tilläfvventyrs påkallade någon större vidlyftighet, hafva, sedan revisionerna blifvit årliga, långtifrån att minskas i omfång, för hvarje år blifvit allt vidlyftigare, så att de numera, med inräkning af de jemväl tryckta förklaringarne, för hvarje år omfatta omkring 100 tryckta ark och derutöfver. Då dertill kommer, att upplagan utgör icke mindre än 3,500 exemplar, åtgår i papper ensamt för detta årligen ut-

kommande arbete minst 700 ris, eller omkring 7 hästlass årligen, af hvilken betydliga massa största delen inom kort är kostnadsfritt förbrukad till makulatur.

Det är dock icke ensamt den onödigtvis bortkastade betydliga penningutgiften, som härvidlag utgör en olägenhet. Värre är, att den stora vidlyftigheten motverkar ändamålet, att sprida kännedom om de förhållanden, som vore värda en allmännare uppmärksamhet. De anmärkningar, som i en eller annan form framställas mot förvaltningen, blifva så godt som dränkta i detta haf af ord och siffror, som omgifva dem. Vore berättelserna mera koncist uppställda, skulle de ovilkorligen allmännare läsas och begrundas. För vinnande af ett sådant mål synes mig som skulle det vara särdeles ändamålsenligt om — derest icke sjelfva de till Riksdagen afgifna berättelserna skulle kunna minskas i omfång, hvilket jag dock föreställer mig, utan förlust för det allmänna, bör kunna ske, — Revisorerna låte uppgöra ett kort sammandrag af den del af berättelserna, som för den större allmänheten vore af intresse, och hvilket sammandrag kunde i Post- och Inrikes Tidningar införas, hvarigenom upplagan af sjelfva berättelsen kunde inskränkas till samma antal exemplar, eller 1,500 stycken, som ingår i bihanget till Riksdagens protokoll, helst den, som ville ega den vidlyftigare berättelsen, numera, sedan riksdagstrycket är tillgängligt i bokhandeln och genom postkontoren, kunde genom prenumeration å bihangstrycket eller genom köp af vissa delar deraf, mot en ringa utgift vinna sin önskan. Ensamt härigenom skulle uppkomma en besparing af omkring 400 ris papper årligen, förutom minskning i tryckningskostnaden.

På grund af hvad jag nu i korthet haft äran antyda, får jag föreslå:

1:o) att Riksdagen måtte besluta, att upplagan af Riksdagens Revisorers berättelse skall inskränkas till det antal exemplar, som erfordras för bihanget till Riksdagens protokoll;

2:o) att Revisorerna skola låta uppsätta och uti Post- och Inrikes Tidningar eller någon annan mera läst tidning låta införa en kort sammanfattning af berättelserna i de delar, som anses af mera allmänt intresse;

3:o) att den del utaf bihanget till Riksdagens protokoll, hvari berättelserna inflyta, skola till ett visst begränsadt antal exemplar allmänheten genom bokhandeln tillhandahållas på enahanda sätt som med öfriga bihangstrycket eger rum;

4:o) att, till minskning i kostnaderna för berättelsernas utgifvande, de sekreterare och öfriga kanslibetjening, som hos Revisorerna varit anställda, skola hafva skyldighet att utan särskild betalning, inom förut föreskrifven tid, ombesörja berättelsernas tryckning och deraf föranledd korrekturläsning m. m.; samt

5:o) att de förändringar uti de för Revisorerna gällande instruktioner, som häraf kunna blifva en följd, måtte af Riksdagen beslutas.

Under anhållan att denna motion måtte remitteras till Stats-Utskottets handläggning, får jag slutligen uttrycka den förhoppning, att nämnda Utskott, som i allt fall skall taga en närmare kännedom om de senast afgifna revisionsberättelserna, måtte fästa särskild uppmärksamhet på det tillfälle, som härvid erbjuder sig att vinna besparing i statens utgifter samt för Riksdagen föreslå de ytterligare beslut och stadganden, som i detta ämne kunna finnas vara af behovet påkallade.

Stockholm den 28 Januari 1871.

L. J. Hierta.

N:o 149.

Af Herr **L. J. Hierta:** *Om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, rörande utarbetande af ny taxa för passageraretrafiken å statens jernvägar.*

Oaktadt föga hopp är förhanden, att statens jernvägar ännu på en mansålder, om någonsin, skola genom sina inkomster kunna lemna full ränta på anläggningskapitalet, synes det, så länge bristen måste erläggas genom årliga bidrag af hela landets skattskyldiga invånare, vara en skyldig omtanke att tillse, huruvida icke denna brist kan minskas å ena sidan genom besparingar och å den andra genom inkomsternas ökande. Det är i det senare hänseendet jag anser en icke oväsentlig förbättring kunna ske genom en förändring i passagerareafgifterna, hvilken jag härmed har äran föreslå.

Det är otvivelaktigt en af de största fördelarne af jernvägar, att landets innevånare genom detta medels begagnande kunna förflytta sig från en ort till en an-